

Viastr, Leston

3*13

ALEŠ MICHLE
ANTONÍN STRÍŽEK
PETR HAWERLAND
NOTTING HILL

Nová ŠKODA Superb Sebevědomý vůz pro odvážné cíle

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Superb: 4,2-9,3 l/100km, 109-217 g/km

Víte například, že během celého svého života ujedete v autě stejnou vzdálenost jako ze Země na Měsíc? Naštěstí i cesta k odvážným cílům může být pohodlná, komfortní, a dokonce luxusní. Nová ŠKODA Superb Vás zve do světa dokonalé harmonie a klasické krásy. Jedinečný komfort a prostornost vozu si Vás podmaní už při prvním svezení a nenechají nikoho na pochybách, že míříte dál než ostatní. Zařaďte si do diáře zkušební jízdu u některého z prodejců vozů ŠKODA.

Se ŠKODA Finance od ŠkoFINu získáte úrok jen 3,9 % p. a. Tato nabídka platí pouze pro podnikatele a firmy.

Stáhněte si aplikaci Interaktivní katalog a prozkoumejte nejen vůz ŠKODA Superb z každého úhlu.

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Už je tomu téměř 22 let, kdy jsme vydražili zkrachovalý humpolecký pivovar. Měli jsme sen zachránit ho, vařit v něm poctivé české pivo a vybudovat značku, která bude mít i svůj názor.

Prvních deset let po privatizaci jsme bojovali doslova o přežití a na nějaké velké oslavy nezbývaly síly, čas ani peníze. Dnes snad už můžeme říct, že se nám sen daří naplňovat. A protože za to vděčíme i vám, chceme to s vámi oslavit.

Jsmo značkou, která má jako jedna z mála u nás svůj svátek v kalendáři, a tak jsme se rozhodli zavést novou tradici – Den Bernarda. Protože historie pivovaru v Humpolci začíná už v roce 1597, budeme 20. srpna, kdy všichni Bernardové slaví svátek, prodávat od 15 hodin 9 minut a 7 vteřin v našich hospodách v Česku i na Slovensku půllitr čepovaného piva za deset korun. V některých podnicích se pak hosté setkají s upravenou nabídkou – dvě piva Bernard za cenu jednoho.

Budeme rádi, když se do oslavy Dne Bernarda zapojí co nejvíce našich fandů a příznivců, a těšíme se, že se budou skvěle bavit. Své oslavy můžou zdokumentovat fotografiemi a nahrát je do aplikace Den Bernarda na naší facebookové stránce. Autory těch, které se budou ostatním nejvíce líbit, odměníme sudem piva.

Věříme, že si s námi Den Bernarda opravdu užijete.

Jste srdečně zváni a ...

Držte se!

vlastní cestou 3¹³

červenec – srpen – září

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Věra Bláhová
tisk
T. A. Print, Praha
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín Vlastní cestou). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

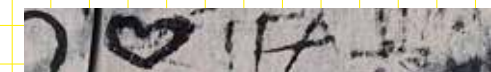

foto na obálce > Markéta Navrátilová

obsah

04 – Pořád řešit krizi je pakárna
rozhovor s Alešem Míchlem	28 – Farmařím na dvou kontinentech
rozhovor s Petrem Hawerlandem
10 – Ulita
povídka Marka Šindelky	32 – Tenhle karneval není pro starý
reportáž z Londýna
14 – Naše úspěchy
informace z pivovaru	37 – Milan Lasica
fejeton
17 – Antonín Strižek
lahůdka ze světa umění	38 – Lovecký hrádek Roštejn
Vysočina a okolí
20 – Když v Římě, tak jako Římané
fotoreportáž	
26 – Bernard Fest
reportáž	

Pořád řešit krizi je pakárna

říká ekonom Raiffeisenbank
Aleš Michl

Nejlepší by bylo, kdyby stát v ekonomice nedělal nic, žádné dotace, ale ani žádné kopance do zadku podnikatelům.

Nedávno jste napsal, že se pořád bavíme o krizi v Evropě, ale jinde jsou na tom mnohem hůř. Takže máme krizi, nebo nemáme?

Mluvil jsem se starostou Mogadiša, kde si po dvaceti letech občanské války koupili první požární vůz. Musela se na něj složit londýnská somálská komunita, protože na účtu města bylo asi sto padesát dolarů. Starosta mi taky ukazoval fotky úplně zruinovaného města. Teď se to sice trochu zlepšilo, což znamená, že tam nejsou atentáty každý den, ale třeba jen obden. Když si vezmu ty naše akvaparky postavené za evropské peníze, myslím, že si zijeme hodně nad poměry. Takže se slovy krize v Evropě bych zacházel opatrně.

Nicméně v jižním křídle EU se asi o krizi mluvit dá. Ale co se podle vás stane, až krize začne dusit Francii? S její 35hodinovou pracovní dobou, vysokými sociálními dávkami a ležérním přístupem k práci...

Jak dá, nedá! Oni nejsou v krizi nebo v nějakém útlumu. Pořád mají slušná auta, pěkný bydlení, žijí si dobře.

Ale vydrží jim to?

To je otázka. V tomhle světě žije sedm miliard lidí, z nich dvě miliardy nemají, co jíst, dvě miliardy nemají, kde spát, a další dvě miliardy lidí sní o tom, že si koupí motorku. Pak je zbylá miliarda lidí, která pořád řeší krizi. Podle mě je to pakárna postavená na hlavu, protože ta miliarda to bude řešit tak dlouho, dokud nespadne ještě do většího bláta. Teď jde o to, kdy do něj spadne. A to se stane tehdy, až dojdou peníze. Jižanům peníze došly čili v současnosti už není EU spolek suverénních států, ale spolek, kde jedny státy peníze mají a druhé nemají. Je mezi nimi vztah věřitel-dlužník. Němci jsou věřitelé, Jižani dlužníci. A to je nutí přece jen něco dělat jinak.

Utíkáte mi z otázky – může podle vás Francie padnout, nebo ne?

Co máte pořád s tou Francií?

Je to velká a pro Evropu důležitá země.

A co je padnout? Všechno může padnout, když dojdou peníze. A ty Francouzům do-

jdou tehdy, když se přestanou kupovat jejich dluhopisy. Zatím se kupují velmi dobře. Ale až si někdo usmyslí, že Francie je na tom špatně, a přestanou se kupovat, bude mít země problém, protože nesedí na tiskárně s eury. Je to o důvěře a nikdo neví, kdy se to Francii může přihodit. Jestli za rok, nebo za sto.

A co bude následovat, pokud se to přihodí?

Pokud žijete v uskupení, jako je eurozóna, musíte mít nějaké nakopávací mechanismy, když jdete, jak se říká, do hnoje. Když jste na hnoji a dojdou vám peníze, potřebujete mechanismus, který vás z toho dostane a nakopne ekonomiku. Amerika se taky topila v problémech, ale kromě jiného tam objevili břídlíčný plyn, jehož využití výrazně snižuje náklady. A právě levné náklady firmy nakopávají. V Evropě tyhle mechanismy nemáme. Odpověď na vaši otázku je – pokud se to opravdu přihodí, vznikne velký problém. Podle mě by to znamenalo buď rozpad eurozóny a návrat k vlastní měně, která může devalvovat, nebo by měly ve Francii jít platy o padesát procent dolů.

Euro, kdy ho má podle vás Česko přijmout? Jestli vůbec...

Hodně nás živí export. Až jednou budeme na hnoji, tak pokud nám pomůže oslabení koruny, držme se jí. Srovnajte si situaci Česka a Slovenska. Klesá prodej autů, které jsou pro Slováky strašně důležité. My podle mě v krizi nejsme. Pokud ale ještě víc klesneme na dno a na tu krizi si opravdu sáhneme, oslabí koruna. A slabý kurs měny nakopává ekonomiku, pomáhá exportním firmám. Na Slovensku kvůli euru tenhle mechanismus nemají, až opravdu padnou autů, budou v pytlí a nic jim nepomůže. Nejde tedy o to, co je pro ekonomiku lepší v dobrých časech, ale mít mechanismy pro časy špatné.

Mluvil jste o dluhopisech. Mám dojem, že pro většinu politiků jsou dluhy něčím normálním, jistý pán „Kdonatomá“ dokonce prohlásil, že se ani nemusejí splácet, ale když si uvědomíme, kolik miliard padne jen na úroky, chápou vůbec tihle pánové, že pak chybějí třeba na rozvoj školství?

Založil jsem stránku verejnydluh.cz, kde se každý může podívat, že státní dluh za pouhou vteřinu vzroste o čtyři tisíce korun. Ano, to je naprosto šílený. Ale co teď s dluhy? Myslím, že česká ekonomika nemá

problém v tom, že by jí chyběly peníze. Vemte si, kolik pakáren tady stavíme. Akvaparky, kruhové objezdy i v malých vesničkách. Kdesi v čudu stojí hotel postavený převážně za evropské peníze, ale kdo tam bude jezdit? Ne, peníze jsou. My máme byznys postavený na tom, že se všichni honíme za nějakými dotazníky, abychom dostali dotace. Já bych je zrušil, ať se všichni poperou mezi sebou. Ať se honí za konkurenty a ne za dotazníky.

Zase jste utekl z otázky.

Nejhorší jsou ti, co vždycky utíkají z otázky. Takže zpátky – co s dluhem? Každý rok vyhodíme za jeho splácení zhruba šedesát sedmdesát miliard korun. Samozřejmě že pak někde chybějí. Za evropské peníze se postaví akvapark, ale kdo pak bude platit jeho provoz? Budou ho muset dotovat z městského rozpočtu. Takže radnice místo, aby postavila třeba školku, bude dotovat akvapark. To je ta největší pakárna. Stavíme zbytečnosti, které by měl stavět soukromník za své vlastní peníze.

Tak do třetice – co udělat s dluhy?

Tady je sedm možností, jak řešit dluhy.

Vyberte si: 1. Velký růst ekonomiky a rozpočtové přebytky – není a nejsou. 2. Prodej majetku – jde, ale ne do nekonečna a prodávat své území? 3. Škrty v rozpočtu, důchody například na polovinu – do toho se politikům nechce. 4. Mezinárodní pomoc – jde, ale ne do nekonečna, navíc vám pořád někdo kecá do ekonomiky. 5. Odmítnutí dluhu – kdo vám pak ale znovu půjčí? 6. Vytištění peněz, což způsobí inflaci – hyperinflaci kdysi zažili Němci a k čemu to vedlo. 7. Obrát lidí, zdanit všechno, co ještě jde.

Dotace, o kterých jsme mluvili, přinášejí ještě jeden problém. Známe majitele zámku, který nechce dotace. Opravy dělá ve vlastní režii s několika řemeslníky a vyjde ho to levněji. Dotace totiž obrovsky zdvihly ceny stavebních prací.

Pojďme dotace zrušit. Hotovostně na tom budeme trošku hůř, ale filozoficky na tom ekonomika bude mnohem líp. Pak nepůjdem za dotazníky, ale po tom, o čem podnikání je. Váš argument je famózní a naprosto s ním souhlasím. Když třeba do stavebnictví dáte o miliardu víc – kromě jiného proto, aby firmy mohly zaměstnat víc lidí –, tak všech-

ny zdraží. Máme předražené projekty a navíc úplně zbytečné a to je zákeřná kombinace.

Zdá se, že pro všechny se přímo božstvem stal ekonomický růst. Ale je nutné neustále růst?

Do průmyslové revoluce v 19. století byl růst de facto nulový. Nemusíme růst, jenže to znamená, že nebudeme vytvářet nová pracovní místa. Na jihu je padesát procent mladých lidí bez práce a jednoho dne nám buď nafackují, nebo udělají revoluci. Já bych byl rád, kdyby ekonomika pomalu rostla, ale ne na dluh, zdravě.

Revoluce, nebo spíš vláda pevné ruky může hrozit i v Německu. Jednoho dne přijde populista a řekne – milí spoluobčané, už nebudeme doplácet na líný jih, a zároveň, buď jako průvodní jev, nebo záměrně, začne omezovat demokracii. Máme se toho bát?

V současnosti už EU není spolek suverénních států. Jsou státy, které peníze mají, a ty, které je nemají. Je mezi nimi vztah věřitel versus dlužník. Právě tohle se musí rychle vyřešit. Prodlužováním tohoto stavu hrozí, že se to přenesení do politické roviny. Já ne-

ALEŠ MICHL
*1977

Absolvoval Vysokou školu ekonomickou a London School of Economics. Od roku 2006 pracuje pro Raiffeisenbank, kde má na starosti investiční strategii. Pravidelně přispívá do českého tisku, hlavně do MF Dnes.

dokážu říct, jak to bude v Německu, ale čím víc se řešení problému bude protahovat, tím je pravděpodobnější, že volby může vyhrát někdo, kdo na grafech ukáže voličům, kolik peněz už Němci nacpali na jih, a může vzniknout velký problém. Ale na druhé straně je třeba dodat, že oni tam relativně vzhledem k velikosti své ekonomiky zase tolik peněz necpou.

A taky na tom i vydělávají...

Jistě. Vydělávají na tom, že tam získávají zakázky. To samé Nizozemci, kteří modernizovali výrobu rajčat a dovedou je dobře prodat. Vyvážejí je do slunného Řecka, které naopak svá rajčata vyváží doslova za pakatel. Řecko by každý rok potřebovalo zhruba sto miliard euro. Když jim je dáte, tak nějak přežijí. A za rok se to bude opakovat. Je sto miliard hodně, nebo málo?

Nevím, já pokládám otázky, vy odpovídáte...

Sto miliard euro je přibližně částka, kterou posledních dvacet let dostává východní Německo od západního. A každý rok. Pro Němce sto miliard není zase tak moc. Oni by to zapláclí. Blbý je, jak to pak vysvětlovat politicky. A další otázka – myslíte si, že EU je pro Německo výhoda, nebo nevýhoda?

Zase už mě zkoušíte?

Určitě výhoda. Paradoxně největší problém Jižanů spočívá v tom, že tam přijde německá firma a vyhraje všechny zakázky. Pro německé firmy je to jednoznačně výhoda. Čili vy musíte buď Jižany pořádně dotovat, nebo Německu trochu ublížit a jim pomoci. Kdyby oni odešli z eurozóny, oslabí se kurs jejich národních měn a německé firmě se tam bude hůř soupeřit s těmi místními.

Máme údajně pravicovou vládu, která ovšem zvyšovala daně. V příštích volbách vyhraje levice a ta mívá nebezpečně blízko k utrácení a vršení dluhů. Bude to katastrofa, nebo i levicová vláda bude muset brát ohled na ekonomickou realitu a uspokojit své voliče jen drobnými „výdobytky“?

To rozhodnou dvě věci. První věc je postoj k rozpočtu. Typický levicový argument je, že náš dluh je nízký ve srovnání s Evropou. Když se podíváte do historie, většinou nekrachovaly země s obrovskými dluhy, ale krachovaly země s menším dluhem, tak do 60 % hrubého domácího produktu. Ale říkat, že takový dluh je okej, protože jde o maastrichtské kritérium pro přijetí eura, je kec. Pokud postoj příští levicové vlády bude takový, že dluh nevádí, přijdou problémy. Já bych se toho bál i u pravice. Další věc je, že pokud budeme řešit naše problémy zvyšováním daní, nikdy se nemůžeme z recese dostat. To je postave-

né na hlavu – jako idioti se zdánit, ale jak pak máme růst? Nejlepší by bylo, kdyby stát v ekonomice nedělal nic, žádné dotace, ale ani žádné kopance do zadku podnikatelům.

Pojďme aspoň jednou otázkou k tomu, co pálí, jak s oblibou říkají politici, obyčejné lidi. Pokud mají nějaké úspory, postupně jim z nich ukusuje inflace. Co byste jim poradil?

Já jsem taky normální člověk, taky chodím na pivo. Ta rada bude taková – šetřte, třeba odhlaste kabelovku, a zajděte do banky, které věříte, a dejte ty peníze na nějakou pravidelnou investici. Pětistovku nebo tisícovku do nějakého fondu a na pět deset let na ty peníze zapomeňte. A pak se podívejte, kolik peněz tam máte. Kam a do čeho je dát, je čistě jen na vás. Jde jen o to, abyste ten produkt pochopili, věděli, co od něj můžete očekávat a jaká jsou jeho rizika.

Jenže pro řadu lidí je problém právě to riziko, chtějí nějakou jistotu...

Jistota neexistuje. Když si koupíte Kalouskův dluhopis kvůli jeho údajné jistotě, dají vám jednu potíštěnou A4, papír. A když se změní režim, který řekne, že dluhopisy nesplátí, nedostanete nic. Zbyde vám papír – příliš tuhý pro použití na záchodě.

1

Cestovní pojištění od Allianz myslí na vše.

V případě nečekaných událostí Vám totiž **bezplatně prodloužíme platnost pojištění** na dobu nezbytně nutnou k návratu do ČR.

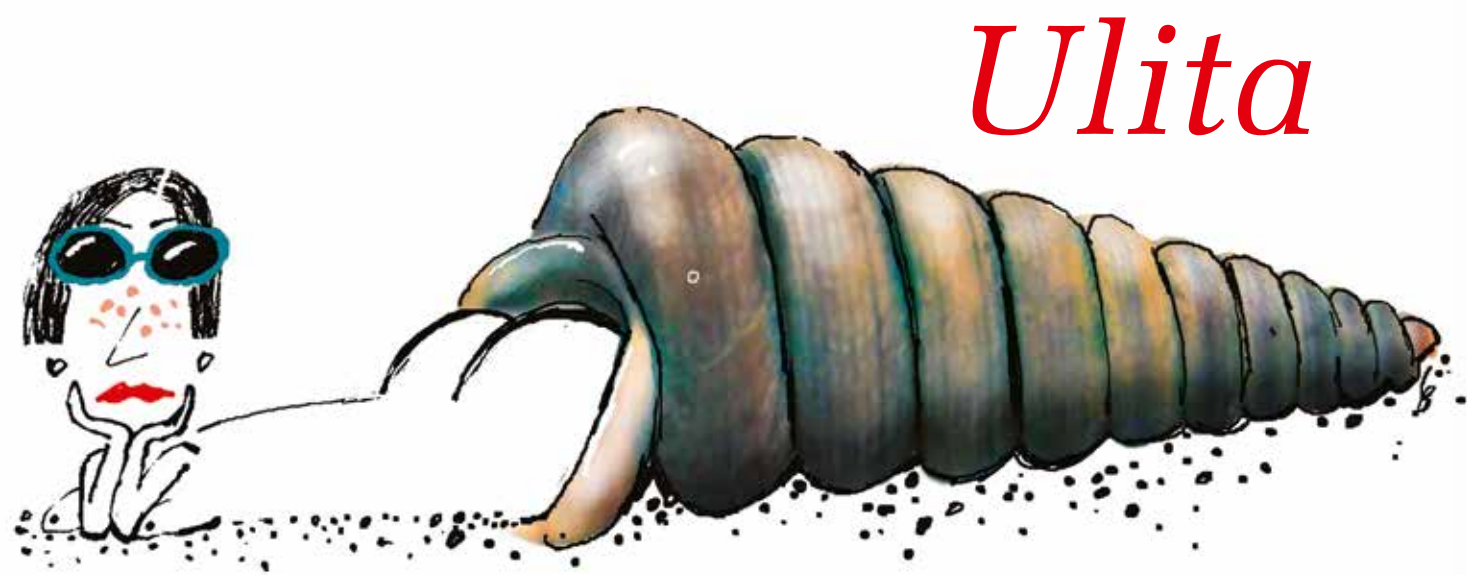
A navíc získáte:

- neomezený limit léčebných výloh v zahraničí
- asistenční služba 24 hodin denně, 7 dní v týdnu
- síť prověřených zdravotnických zařízení po celém světě

S vámi od A do Z

Allianz

MAREK ŠINDELKA

Ulita

Sylvie cítila dvě věci: pohyb pětíměsíčního plodu ve svém břiše a parfém. Odložila katalog plný nadlidsky krásných lidí objímajících se na mořské pláži. Příliš mnoho tváří, vyceněných zubů, dásní. Podívala se na Martina. Seděl vedle ní, pečlivě listoval brožurou, v níž si jiní usměvaví lidé navlékali záchranné vesty a spořádaně opouštěli hořící trup letadla potápějícího se pod mořskou hladinu. V uličce stály dvě ženy v uniformách a stovce bledých tváří předváděly své smutné divadelní představení: z ošuntělých brašen vytahovaly řemínek, hadičku, kornoutek kyslíkové masky. Unaveně předpažovaly, rozpažovaly, ukazovaly na dveře. Vypadaly jako opuštěné tanečnice z klipu nějaké dávno zaniklé disco kapely. Pasažéři strnule pozorovali jejich pohyb, někteří byli na palubě letadla poprvé, těšili se na dovolenou koupenu ve slevě na samém konci léta: těšili se na moře a trnuli hrůzou.

Sylvie nemyslela na gravitaci, ale na parfém, který jí v letištní hale Martin koupil jako malé překvapení. Vůně byla mohutná a těžká. Ležela Sylvii na rameňou jako trám z nějakého cizokrajného dřeva, jako zděveněhlá Martinova paže, z jejíhož křečovitěho objetí se už nevyvlékne. Cítila dítě, které ji přes tenkou břišní stěnu kopal do dlaně, čichala parfém,

pozorovala okolí, čekala. Čekala dítě. Tím dítětem ji Martin přišpendlil do svého života jako nějaký cizokrajný hmyz. Před půl rokem byla Sylvie rozhodnutá, že Martina opustí, chystala se na to každý den, už to skoro vyslovila, ale pak po jedné obzvlášť smutné hádce, která skončila stejně smutným milováním, zjistila, že je těhotná. Rezignovaně si navlékla prsten, který jí Martin nabídl, a z posledních sil se přesvědčila, že má toho muže vlastně ráda. Martin byl pozorný. Báł se, že Sylvie ztratí, proto byl pozorný: nosil květiny, vařil, pracoval. Daroval jí moře. Líbánek na konci sezóny (cikády v keřích ještě horké z letních dnů, oceán chladne, večer vítr kácí opuštěné slunečníky, rackové...). Neznělo to nakonec tak špatně.

Aby nemusela myslet, pozorovala starce, který se báł. Muž jí někoho připomínal, jako by už jej někdy viděla, ale nemohla si vzpomenout kdy a kde. Byl kostnatý, oblečený v šortkách a síťovém nátělníku. Strašně nevyspalý. Sledoval ruce letušek, vrýval si do paměti každé gesto jejich letecké mše. Když představení skončilo, otočil se k oknu a bezmocně přihlížel zrychlující krajině. Nehýbal se, strnul, jen jeho oči - bělma prorostlá sítí krvavých žilek - kmitaly ze strany na stranu jako jehla seismografu, zakreslující na bílý papír červenou linkou sílu

zemětřesení. Na krku mu naběhla tlustá tepna, na kolenou měl položený fotoaparát s obrovským teleobjektivem. Mimoděk stále otáčel transfokátorem, tělo objektivu vyjíždělo a zase zajíždělo zpět. Vedle muže seděla žena se zavřenými očima a bílými klouby. Nedýchali: mysleli na svá těla uvězněná v té kapsli z lesklého vesmírného kovu. Na křivých jehlových nohách palubou letadla procházela klaustrofobie, kontrolovala bezpečnostní pásy pasažérů a zavírala zavazadlové skříňky nad jejich hlavami. Sylvie pocítila, jak jí nervozita druhých přeje jen začíná infikovat, a odvrátila hlavu. Zavřela oči, cítila, jak se jí rychlost opírá o hrudní koš, mačká ji hluboko do polstrování sedadla. Zalehly jí uši, polkla. Když oči otevřela, dírrou v mracích uviděla kus města. Obraz zmizel. Na okně se začal větřit mráz.

Pláž byla bílá, písek teplý, nebe modré. Strávili celý den u moře. Sylvie seděla pod slunečníkem a srkala. Brčkem chrasnila v drčeném ledu, napichovala pomerančovou dužninu a bylo jí vůbec velmi dobře. Pozorovala, jak se děti zakopávají do horkého písku a hrají si na mrtvé. Martin Sylvii běhal pro koktejly a ve volném čase proskakoval vlny a všelijak (trochu křečovitě) si užíval moře. Sylvie si vzpomněla na brožuru z letadla, kde

byl návod, jak správně postupovat při letecké katastrofě, a na magazín vložený do stejné přihrádky, v němž byl návod, jak se správně radovat u moře. Martin se na pláži radoval se stejnou strojeností, s jakou se ráno rozčiloval u recepcce: Sylvie seděla na svých zavazadlech u fontánky ve vstupní hale, poslouchala tlumenou hudbu z reproduktorů a pozorovala Martina, jak spořádaně zuří. Pokoušel se protestovat proti jejich rohovému pokoji, ve kterém ještě pořádně nezaschla omítka. Po příjezdu zjistili, že jsou ubytováni v křídle hotelu, které se vlastně teprve staví. Na chodbách potkávali štukatéry, tvarující na zdech palmové listy a mořské ptactvo, z pokojů se tlumeně ozývala příklepová vrtačka, všude nakysle voněl vlhký beton.

„To snad nemyslíte vážně,“ rozčiloval se Martin a dožadoval se představy, kterou si o své dovolené vytvořil. Recepční krčila rameny a anglicky vysvětlovala, že jde jen o údržbářské práce a že se nedá nic dělat. Pokoje jsou zkolaudované. Nabídla mu jinou místnost, v jiném křídle budovy, jenže v té nebyl výhled na moře a byla zde oddělená lůžka, což Martin považoval za výsměch.

„Ignoranti,“ vztekal se. Za sklem se všelijak křivilo a vlnilo poledne. Kuřáci se do klimatizované haly vraceli zpočení a rozmrzeli. Skoro podzim, a stejně takové vedro, napadlo Sylvii. Neurčitě si prohlížela malíček u nohy: vůbec jí nepřípadal pěkný, trochu přelézal přes prsteníček, nehet na něm skoro nebyl. Tenhle prst by na svém těle vůbec nepotřebovala.

„Ignoranti,“ zopakoval na důkaz svého rozhořčení Martin, ale neznělo to příliš sebejistě. Sylvie unaveně zvedla hlavu. Martin se vztekal, ale vztekal se úplně špatně. Nešlo mu to. Vypadal jako koťátko. Jako rozhněvaný potomek čehosi. Dožadoval se tou rozhněvaností pozornosti. Sylvie už si dávno všimla, že Martin vůbec neumí zacházet se svou fyziologií.

„Co se dá dělat,“ pokrčila Sylvie rameny a odvrátila pohled. Cítila, jak se v ní někde sbírá smích, ale jak se ten smích cedil na povrch přes všechny její vrstvy, očistil se od všeho a ve své čistotě sice cosi provedl se Sylviiinou tváří, pohnul jí s koutkem rtů - zvednul ho a na konci hned stáhnul dolů, jako když člověk švihem pošle vlnu po dlouhém laně - ale nic veselého v tom neby-

lo. Martin před tím nejednoznačným pohybem rtů úplně zpanikařil (koťátko).

„Jak to myslíš, co se dá dělat?“ rozhazoval rukama. „Budeme si stěžovat! Budu si stěžovat,“ poslední větu skutečně zamňoukal. Byl v koncích.

„Mně je to vcelku jedno,“ mávla Sylvie neurčitě rukou.

„Jedno,“ splasknul Martin už docela. Sylvie už neřekla nic, protože fasáda Martinova vzteku dávno opadala z cihel zoufalství, z nichž byl jeho život skutečně postaven. Sylvii bylo jasné, že jeho radost i vztek jsou jenom atrakce, transparenty, s kterými mává, aby upoutal Sylviin pohled. Martin je před sebou drží jako štít, s hrůzou se po špičkách plíží k Sylvii a mňouká. Jeho radost, stejně jako vztek je jen nezaschlá omítka: Martin je taky takový stále čímisi čerstvě natřený rohový pokoj, ve kterém se nikomu příliš nechce bydlet.

Sylvie seděla na pláži a byla slá. Zpod slunečníku viděla Martina, jak skáče ve vlnách, a nemohla se ubránit odporu. Nenáviděla Martina za to, že plave. Nenáviděla jej za to, že chodí. Martin plaval, chodil, díval se na obzor, ale nic z toho neměl zapotřebí. Všechny ty zdánlivě obyčejně činnosti smrděly na metry daleko čímisi nepravými. Sylvie viděla, jak i za obyčejnou chůzí Martin trne: báł se, jestli jde správně, jestli jde tak, jak se chodit má. Jeho chůze, jeho chodící nohy, našlapující chodidla, to všechno jako by křičelo po obecenstvu, a zároveň se obecenstva panicky děsilo. Když se večer procházeli uličkami města, když šli do kina nebo do divadla, Sylvie často pozorovala, že Martin v momentě, kdy míjeli nějaký jiný pár (nebo pěknou dívku, nebo pěkného mladého muže), pod dojmem, že je pozorován, okamžitě začal chodit špatně, začal příliš myslet na svou chůzi a ta se celá porouchala. Nikdo jiný si samozřejmě ničeho nevšiml, ale Sylvie tu křeč pozorovala bezpečně: Martin začal kývat rukama přesně proti normálnímu rytmu kroků. Aby zahnal zkažené kývání rukama, strčil ruce do kapes, ale hned si připadal celý ztuhlý a nepřírozený, našlapoval úplně blbě, příliš přesně, chtěl by ruce z kapes vyndat a zkusit je znovu rozkřádat, ale už se neodvážil: všiml si Sylvie, usmál se, jenže měl orosené čelo, Sylvie se nesmála.

Chůze ale nebyla ničím proti vnitřku Martinových úst. Martinova ústa byla skutečnou pohromou. Sylvie si brzy všimla, že Martin je svou ústní dutinou terorizován: velmi nerad jedl na veřejnosti. Připadalo mu, že jej všichni sledují. Že hlídají, jestli jí tak, jak se jíst má. Martin jedl ukázkově. Byla to strašná past. Nejhorší bylo ticho. Jíst s Martinem v tichu. Večeře s přáteli. Večeře s jeho rodiči. Sylvie seděla, cosi už celé minuty krájela na talíři, viděla, jak Martinovi na čele vyrazí pot. Jak bojuje s potravou. Sedí jak prkno, svírá příbor, tiše a opatrně žvýká, jako by našlapoval, plížil se tím žvýkáním pryč jako školák, který provedl nějakou špatnost. Sylvie viděla Martina a nemohla už pozřít ani sousto. Martin jedl a v duchu mňoukal. Zíral na příbor, opatrně poposunul malíček, překontroloval, krájel, sedmibolestně žvýkal. Sylvie vidí Martina a náhle i přes jakýsi hovor slyší to, co slyší on: sliny vstříkované na potravu, drcení a rozklad tkání a dužnin. Martin ví, že vnitřek jeho úst nikdo neslyší, ale už sama možnost, už to, že je někdo může slyšet, obrací celé jeho tělo naruby. Na cosi příkyvuje, s rukou před ústy odpovídá (na čele perličky), směje se, myslí na svůj jícen, připadá si jako učebni pomůcka na hodině biologie. Strašlivý trest jídla. Trest těla: Martin sedí ve svém těle jako v žaláři s neustálým dohledem. Sedí ve své samotce, do které stále kdosi nahlíží špehýrkou ve dveřích, a odpykává si svůj doživotní trest.

Sylvie viděla oceán. Někde v těch miliardách hektolitřů vody plavou velryby, zvířata velká jako dům (jaké to musí být, cítit ještě dvacet metrů sebe sama navíc?), olinně s očima jako kopací míče, zubaté průsvitné paryby fosforeskující v podmořských příkopech, všechny představitelné i nepředstavitelné tvary života. A zaručeně ani jediný tvor v tom nekonečném moři nikdy nepocítil své tělo jako přítěž, jako problém. Nikdy se v něm necítil jako na návštěvě.

Sylvie, která nahlížela do Martinova vězení nejčastěji, byla tím pohledem tak vyčerpána, že upadala do divného apatického chladu, před kterým Martin poskakoval jako opářený. Běhal pro koktejly, vařil, luxoval, nabízel Sylvii sňatek. Viděl Sylviin zledovatělý povrch, ruce mu po něm klouzaly, nebylo,

kde se zachytit, nebylo, jak ji zadržet: Martin do Sylvie, která se před ním tyčila jako mrazivá stěna Mount Everestu, zasekl cepín jejich dítěte a vši silou jej svíral ve slábnoucích dlaních.

Je tohle láska? ptala se Sylvie často.

Ano, takhle nějak vypadá láska, odpovídala si. Martin Sylvii miloval každým centimetrem svého těla: choval se jako idiot, jako mladý Werther, byl by pro ni udělal cokoliv. Bylo jí zle.

Martin se vrátil pod slunečník, políbil ji na tvář a posadil se do písku. Vzal do svých dlaní její ruku a začal ji hladit, usmál se, ale Sylvie zůstávala chladná.

„Nech mě,“ řekla úplně nepřítomně a ruku vyprostila.

Martin rozpačitě sklopil oči.

Večer začal od moře foukat vítr, na kůži posledních opozdílů zvedl hroty husí kůže a zabalené v ručnicích je vyhnal z pláže. Sylvie stála na terase a poslouchala zlověstný hukot vln. V noci okenní skla drnčela deštěm a ona si všimla, že Martin je vzhůru a dívá se do tmy. Zavřela oči a dál předstírala, že spí.

Martin vstal brzy ráno. V poslední době vůbec nemohl spát. Celé dny ho pálily oči. Přikryl Sylvii, která se během noci odkopala, a opatrně zavřel dveře pokoje. Ranní šero. Recepční dřímala za pultem, Martin slyšel, jak dýchá. Prázdné chodby, hala, umělá fontánka vypnutá na noc. Vyšel před hotel, seběhl betonové schody na pláž. Zataženo. Mořský břeh byl šedý vlhkem, písek po noční bouři ztvrdl, všude spousty chaluh, průsvitné medúzy: Martin na jednu opatrně šlápl špičkou boty, byla měkká jako ňadro. Chvilí šel, nebe vypadalo jako odraz mořských vln, dvě šedé masy, uprostřed pláž. Odplivl si, rozhlédl se, nikde nikdo. Utáhl tkaničky u bot a dal se do běhu.

Pravidelně dýchal. Sekal nohy do tvrdého písku, švihal pažemi ztuhlými v pravém úhlu, dlaněmi krájel vzduch. Všechno kolem bylo syrové a prázdné. Minul dva hotelové komplexy, sklizená lehátka, slunečníky. Volný prostor. Běžel a měl na sebe vztek. Měl vybrat jiný termín, jiné místo, jinou roční dobu, cokoliv. Sylvie by si to zasloužila. Nevypadala v poslední době dobře. Pořád se trápila tolika věcmi. Byla tak křehká. Martinovi vhrkly do očí slzy. Nedovede si odpočinout! Je úplně sama, uvědomil si

hořce, na všechno je sama. Nikoho k sobě nepustí. Sylvie byla nejosamější člověk, kterého poznal. Po dlouhé válce zcela zanevřela na své rodiče. Martin poznal, s jak hrůzostrašným chladem přistupovala ke své matce. Jednou mu vyprávěla, že není schopná vydržet její řeč, že nenávidí její intonaci: vždy, když zvedla telefon, popisovala Sylvie, a mluvila se svou sestrou na druhé straně republiky, začal se v její řeči vynořovat dialekt toho dalekého kraje, sestra ji po telefonu úplně nakazila těmi obraty, koncovkami, frázemi, které už dávno, před dvaceti lety, kdy jsme se přestěhovali do města, vyřadila ze svého slovníku, a ona se vůbec nebránila, naprosto bez odporu vlezla do nějaké dávno mrtvé etapy svého života. Nejhorší ale bylo, když mluvila se svými kamarádkami, často jsem to slyšela přes zeď, jen ten dutý hukot, tu strašnou změnu melodie řeči, úplně převlékla kabát, vykloubila si ruce, otočila hlavu o sto osmdesát stupňů a začala chodit pozpátku. Byl z ní úplně jiný člověk! Jak mohla být tak falešná, rozčilovala se Sylvie.

Toлика věcmi se dovede trápit, žasl Martin a bylo mu jí skutečně líto. Věděl, že Sylvie protrpí nejmíň osm hodin denně. Trpěla na plný úvazek. Vlekla na zádech celý svět. Jaké to musí být, tahat s sebou stále takovou váhu? Někdo jí přece musí trochu pomoci. Nikdo by neměl zůstat tak sám, říkal si Martin a kupoval Sylvii květiny, pral a žehlil. Pokoušel se Sylvii milovat, přestože věděl, že jeho láska se už dávno změnila v soucit. Sylvie před ním ležela jako úkol. Už tolikrát byl rozhodnutý, že ji opustí. Byl blízko: sebral všechny síly a chystal se všechno jí říct, už nemohl dál, neviděl žádnou budoucnost, několik dnů rozhovor odkládal a přesně v den, kdy si byl jistý, mu Sylvie vyhubavě sdělila, že je těhotná. Bezmocně spustil ruce a požádal Sylvii o ruku.

Zpomalil, protože uviděl nějaké lidi. Zhluboka dýchal. Ten dech mu nebyl úplně příjemný. Šel pomalu, myslel na své plíce, začal kývat rukama, ale pak je radši strčil do kapes. Po krátkém uvážení ruce znovu vyndal, ale to už se lidé přiblížili: postarší pár. Muž měl krvavé oči, šortky a síťový nátělník, na krku fotoaparát. Žena byla bělovlasá, kdysi musela být krásná, napadlo Martina. Měl pocit, že už ji někde viděl, odněkud ji znal, ale než

si mohl vzpomenout, muž jej oslovil.

„Vyfotil byste nás?“ řekl a mile se usmál. Vypadal, jako by nespál sto let. Žena se na něj trochu otráveně podívala.

Martin ochotně přikývl. Vzal fotoaparát a přitiskl oko k hledáčku. Muž obejmul ženu: oba se usmáli a ztuhli.

Vrátil jim přístroj.

„Už se to začíná trhat,“ řekl muž s pohledem upřeným na nebe. Žena zvedla oči v sloup, odměřeně se s Martinem rozloučila a vydala se dál po břehu. Přes ramena měla černý šátek, odcházela důstojně, ale ramena jí poklesla jako pod něčím těžkým. Kdysi musela být opravdu překrásná, říkal si Martin, vlasy měla stažené sponkou, jeden šedivý pramen jí vyklouzl a teď se třepetal ve větru: jako by mával, takový divný pohyb, povědomý pohyb, jako když někdo švihnutím posílá vlnu po dlouhém laně. Jako nepodařený úsměv.

„Vyberte si nějakou!“ Martin zamrkal a otočil se na muže. Stařec před ním držel igelitovou tašku plnou prázdných lastur.

„No, vyberte si,“ pobídl ho muž. Martin trochu nepřítomně zachrastil rukou v tašce. Vytáhl jednu z ulit a podržel ji zdviženou mezi palcem a ukazováčkem, prohlížel si záhyby, uvnitř byla perleť. Přimhouřil oko, podíval se do dálky, zvedl ulitu o kousek výš a zakryl jí černou siluetu ženy odcházející podél čáry přílivu: chvíli počkal a malinká žena z ní vyšla.

Usmál se, spustil ruku a poděkoval muži. Rozloučili se a každý se vydal opačným směrem. Po chvíli se Martin dal znovu do běhu.

Když se vrátil do pokoje, Sylvie ještě spala. Opatrně zavřel dveře a posadil se na postel. Vytáhl z kapsy ulitu, chvíli ji převracel v dlaní a pak ji s jemným cvaknutím položil na noční stolek vedle Sylviiiny hlavy. Lehnul si, ale usnout nedokázal. Dlouho pozoroval vlhkou omítku na protější zdi. Za sklem hučelo moře. Začínal nový den.

„Kde jsi byl tak dlouho?“ zeptala se Sylvie a otevřela oči.

.....
Marek Šindelka (1984)

Vystudoval kulturologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Za sbírku Strychnin a jiné básně získal Cenu Jiřího Orteny, za povídkový soubor Zůstaňte s námi Magnesii literu. Vydal ještě prózu Chyba, podle níž vznikl i stejnojmenný komiks. Šindelkovy texty vyšly také v Nizozemsku a v Maďarsku.

Při 11. ročníku prestižní soutěže Zlatý středník, která hodnotí firemní publikace, obsadil magazín Vlastní cestou první místo mezi firemními časopisy z celé České republiky, a to již počtvrté za sebou.

Rodinný pivovar Bernard se stal po dvanácté v řadě nejobdivovanější firmou Kraje Vysočina a třetí nejobdivovanější firmou ČR v oboru potravinářský a tabákový průmysl. Žebříček 100 obdivovaných firem ČR sestavuje CZECH TOP 100 na základě hlasování manažerů významných společností, ekonomických a finančních analytiků, zástupců oborových sdružení, svazů a profesních asociací.

Česká a moravská pivovarnická akademie udělila v Praze Rodinnému pivovaru Bernard výroční cenu za rok 2012. Stali jsme se vítězi v kategorii pivovarů s výstavem 200 až 500 tis. hl.

Rodinný pivovar Bernard uspěl v soutěži Progresivní zaměstnavatel regionu Vysočina roku 2013 a vyhrál ve své kategorii do 500 zaměstnanců.

Peníze získané prodejem piva na označeném stánku při letošním Bernard festu pivovar ztrojnásobil na 225 000 korun a věnoval je povodněmi postiženému Hřensku.

V rámci projektu Kraje Vysočina s názvem Skutek roku obsadila soutěž Mláďí Humpolec 1. místo v Kraji Vysočina v oblasti vzdělávání. Soutěž vznikla z iniciativy Rodinného pivovaru Bernard, který je i jejím garantem. Celoroční soutěže se účastní humpolecké základní a střední školy, letos probíhá její 13. ročník.

Skvělé bronzové ocenění vybojoval Bernard černý ležák s přísadou kvasnic na Australian International Beer Awards 2013.

Na degustační soutěži Pivo 2013 konané v Českých Budějovicích získal v kategorii kvasnicových piv Sváteční ležák Bernard s přísadou kvasnic 1. místo. Druhé místo obsadil v kategorii tmavých piv Bernard černé pivo s přísadou kvasnic.

V 8. ročníku tradiční oborové soutěže Česká cena za Public Relations pořádané Asociací Public Relations Agentur získal magazín Vlastní cestou 1. místo v kategorii Klasická firemní média.

sahm
The glass for top brands

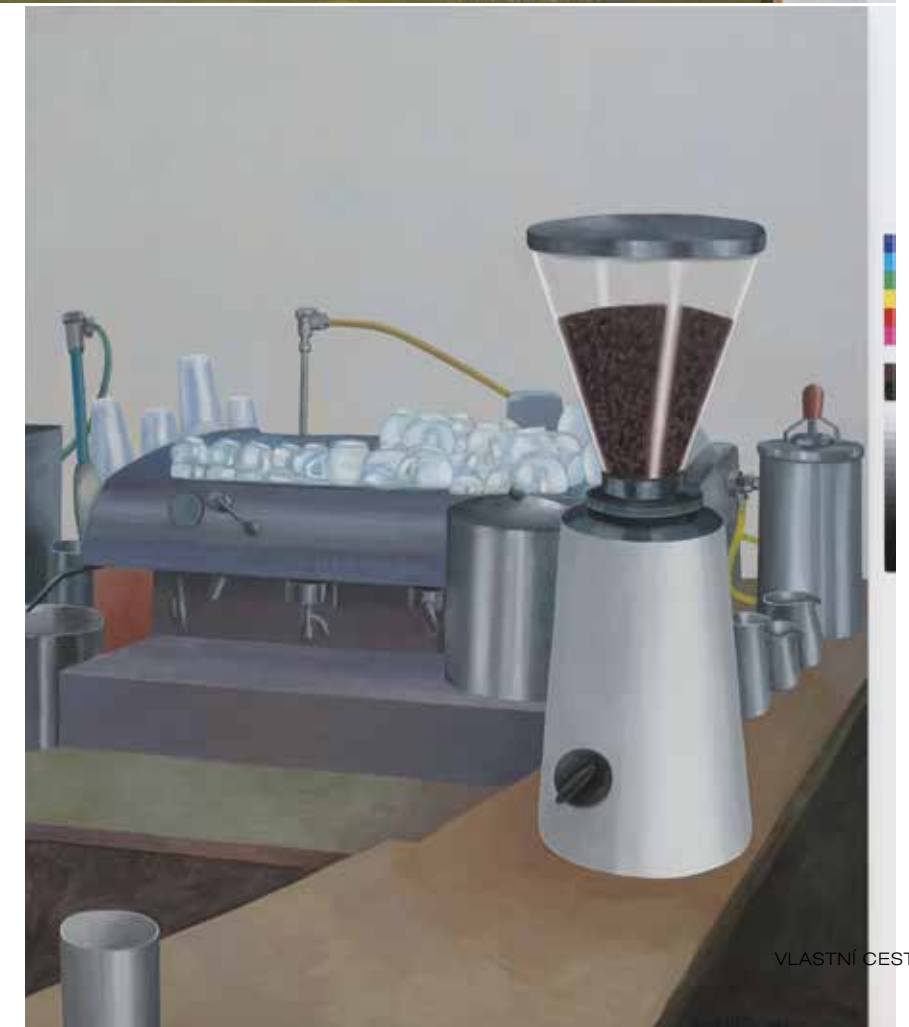

Designed by Rony Plesl
www.sahm.cz

text Antonín Střížek

lahůdka

Fotografie jako zdroj inspirace

V devadesátých letech, kdy u nás vládly abstrakce, minimalismus a existenciální a konceptuální umění, mě začaly zajímat obrazy a tradiční témata, ke kterým mě inspiroval Caspar David Friedrich. Chtěl jsem ukázat, že obraz může mít i jinou podobu. Dnes se tomu říká postmoderna. Pracoval jsem především se starými fotkami (to mě později přivedlo i k fotografování) jako se vzpomínkami, ale i s fotografiemi z časopisů. Byly mi zdrojem inspirace. Jako snad každý malíř se často setkávám s otázkou, jestli bych nechtěl začít malovat jinak než dosud. To je ale romantická představa neustálé proměny umělců a nacházení něčeho nového, v malbě se podle mě už nic moc nového nedá vymyslet.

Antonín Střížek (*1959)

Vystudoval pražskou Akademii výtvarných umění. Věnuje se malbě, grafice a fotografii. Má za sebou celou řadu výstav, včetně zahraničních – v Itálii, Španělsku, Číně, USA... O jeho díle vyšla výpravná monografie – Střížek a pro nakladatelství Aulos ilustroval bibliofilské vydání Langerových Nepřekročitelných vrcholů.

ATTENTION - ACHTUNG - OPGELET - ATTENZIONE -
ATENCIÓN - ATENÇÃO - OBSERVENA

- In primis tutti i veicoli sono dotati di una buona dotazione di sicurezza.
- Assicurarsi che tutti i sistemi di frenata siano in perfetto stato di efficienza.
- Evitare di usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.
- Non usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.
- Non usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.
- Non usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.
- Non usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.
- Non usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.
- Non usare il motore per frenare o per sorreggersi in situazioni di emergenza.

Když v Římě, tak jako Římané

Když Řím, tak snad každého napadne architektura. Koloseum, Forum Romanum, Pantheon, Fontána di Trevi, katedrála svatého Petra, desítky dalších kostelů... Všechny ty okázalé stavby dodnes dokazují velikost Říše římské i někdejší neuvěřitelné bohatství katolické církve.

K dnešnímu Římu ale patří především všudypřítomné skútry a mopedy klíčující po zaplněných bulvárech i proplétající se úzkými uličkami. Zajímalo mě, jak se věčné město odráží v zrcátkách těchto malých, ale o to hlučnějších strojů, které často dokážou člověka pořádně vyděsit. Ovšem bez nich by kolorit italské metropole nebyl úplný.

Bernard Fest 2013

foto Josef Čech, David Bernard

KAŽDÝ SVOJI CESTY STRUČE!
milujte lásku!
A LÍLOVÁ SKUPINA

Stacion
2013

NECH ŽIJE BERNARD!
2013

NOC RÁDI JSME
OPĚT V HURPOLCI,
A UŽ PŘED VYSTOUPĚNÍM
SE VĚŠÍME NA
ZVUKOVÝ SYSTÉM NEXOS,
KTERÝ MÁME
POŽMOT U VÁS POPRVÉ
VTRKOUŠET.
S.Č. a THE VARDOP

WANTOWI
VJECY
zdraví BERNARDA

W@SHOUT
ZDRAVÍ
BERNARDA
Hovott

text **Boris Dočekal**
foto **Markéta Navrátilová**

rozhovor

Farmařím na dvou kontinentech

Petr Haverland | farmář a rančer

Z amerických filmů si člověk majitele farmy nebo ranče představuje jako dobře oblečeného muže s tlustým doutníkem v ruce a s obrovskou autoritou, který udílí příkazy ostatním. Petr Haverland má ranč nedaleko Telče a spoluvlastní farmu v Jihoafrické republice. Podle oblečení by to však člověk nepoznal, chybí mu i doutník a kolem něho nejsou ošlehaní chlapíci, kterým by mohl velet. Spoustu práce, včetně té „nejobyčejnější“, dělá sám.

► **Co byl hlavní důvod, že jste si před lety řekl – jako zaměstnanec končím, chci podnikat?**
Vždycky jsem měl rád svobodu. A podnikání ji přináší, i když musíte řešit spoustu problémů. V roce 1993 byla velká svoboda a nám se relativně dařilo. Myslím, že samostatně podnikat je lepší než být x. tým v řadě v nějakém podniku.

Do čeho jste se tehdy pustil?
Nejdřív jsme s bratrem začali provozovat sodovkárnu. Na veterině jsem studoval hygienu potravin, a tak jsem měl blízko právě k nim, vlastně blíž než k živým zvířatům. S kolegou jsme rozjeli velkoobchod s masem a založili ještě další firmy. S dalším kolegou jsme měli malou továrnu na tepelně neopracované masné výrobky, jako je třeba lovecký salám.

Proč jste s továrnou a sodovkárnou skončili?
Obojí jsme prodali. Ne proto, že by nám to nešlo, ale protože byl správný čas je prodat.

A kdy jste se pustil do farmaření?
V Česku nemám farmu, ale ranč. Historie je taková, že jsme s kolegou, se kterým jsme dělali velkoobchod, v roce 1997 koupili farmu v Jižní Africe. Tehdy byly hodně levné. V podstatě jsme za necelé dva tisíce hektarů a nějaké budovy zaplatili tolik jako u nás za rodinný domek.

Pojďme ale nejdřív k vašemu českému Ranči Q...

Dlouho jsem měl sen, že bych chtěl mít někde v lese u rybníka dřevěný srub, kousek pastvin a čtyři koně. Před osmi lety jsem byl v Africe s několika předsedy zemědělských družstev z Vysočiny. Seděli jsme u moře, koukali na delfíny, pili výborné jihoafrické víno a mluvili o svých snech. Když jsem vyprávěl o svém snu o malém srubu daleko od lidí, jeden z předsedů začal naléhat, abych koupil v Bezděkově nedaleko Telče, odkud pocházím, zchátralý kravín. Čím víc jsme toho vypili, tím víc on snižoval cenu. Na dvě stě tisících jsme si plácli. Tehdy to tady vypadalo tak hrůzostrašně, že podruhé bych tolik peněz nedal. Nechali jsme stát jen železobetonový skelet a všechno, co tady je, jsme dostavěli do něj. A pod bývalým senikem jsme vybudovali podsklepení, kde máme wellness, saunu, vinný sklep a solnou jeskyni... V přízemí pak restauraci a v patře pokoje pro hosty.

Jak velké u toho byly pozemky?
Žádné. Asi dvacet hektarů jsme koupili od jednoho místního majitele a dalších dvacet jsme si pronajali. Vzhledem k tomu, že nechceme pěstovat obilí, dělat seno, ale nakupujeme je, nám to i do budoucna stačí. Všechno, co děláte, totiž musíte dělat ve velkém, abyste měl nižší náklady a ekonomicky to dávalo smysl.

Jaké aktivity na ranči provozujete?
S tímhle rozhovorem jste se trefil asi do nejhorší doby, kdy hodně obdobných rančů krachuje. Je krize a firmy i lidi neradi utrácují. Šetří třeba právě na ježdění na koních. A my jsme tohle podnikání

postavili hlavně na firemních akcích, školeních, team buildincích... Ale nepláču, myslím, že proti jiným přežíváme docela slušně, jen na žádné velké vyskakování to není.

Takže jste v černých číslech?
My tomu říkáme pozitivní nula, což je stav, kdy takzvaně nechodíte po zebrotě a můžete relativně skromně žít, postupně dávat dohromady tenhle barák, ale váš zisk není takový, jaký byste si představoval... Vráťím se ještě k našim aktivitám. Především je to chov amerických koní plemene quarter horse, kterých máme okolo šedesáti. Před nedávnem se tihle koně skoro vyvažovali zlatem. Dneska se v Evropě všichni koně zbavují. Ve Španělsku už nevědí, co s nimi, a pouštějí je do lesů. Podobně v Irsku i ve Skotsku. Taky u nás ceny koní klesly, a stejně jsou teď velmi těžko prodejní. Věnujeme se i výcviku koní, učíme klienty jezdit, pořádáme pro ně krátké, několikadenní nebo i týdenní vyjížďky. A dál se snažíme oslovovat firmy, děláme oslavy narozenin, svatby a samozřejmě i akce pro koňáky, pobyty pro rodiny, letní tábory...

Nevadí vám, že jste na ranči docela zapřažený? Co všechno děláte?
Právě abychom nebyli v červených číslech, mám jen dva zaměstnance a já s nimi víceméně pracuji od rána do večera. Občas jezdím s klienty na vyjížďky, chodím s nimi do haly, starám se o hosty, vyprávím jim o Africe... A když je potřeba, dělám třeba i kuchaře, číšníka, topiče a občas taky uklízečku.

Zmínil jste se, že mnohé ranče krachují, proč ten váš ne?

Snažili jsme se rozprostřít své aktivity tak, abychom když se nebude dařit jedné, mohli rozvíjet jinou. Vloni jsme například vysázeli přes dva a půl tisíce jabloní. Když bude nejhůř, budeme klidně péct štrůdly nebo u silnice prodávat jablka. Člověk se v době krize musí naučit žít skromněji a počítat s tím, že může být ještě daleko hůř. A možná bude.

Nemrzí vás, že jste opustil...

Svět velkého byznysu? V době, kdy jsme obchodovali s masem a vydělávali hodně peněz, jsem vstával ráno někdy i ve tři hodiny, jel na jižní Moravu nakupovat dobytek, večer jsem byl v Ostravě... Celé dny jsem trávil v autě a ani jsem neměl čas si těch peněz užívat. Dneska si sednu na koně, sám nebo s turisty, a při západu slunce se jedu na pár hodin projet. Každý rok putujeme na koních přes celou republiku. To je pro mě život. Jako dítě jsem rád jezdil na pionýrské tábory a teď tady vlastně máme jakýsi permanentní pionýrský tábor. Od jara do podzimu jsem na ranči a v zimě v Africe, kde v podstatě dělám to samé. Život je příliš krátký, abychom ho promrhali. U zvířat a v přírodě se dá krásně žít. Navíc na ranči pro nás nejsou lidé klienti, ale jakoby kamarádi. Každého necháváme, aby si chodil do ledničky pro pivo, do sklepa pro víno a při odjezdu nahlásil, co vypil.

To myslíte vážně? Nikdo vás neokrade?

Když budete mít číšníka, stejně vás okrade a ještě ho musíte zaplatit. Odhaduju, že nám klienti zapomenou nahlásit tak desetinu toho, co vypijí. Všichni se k nám ale rádi vracejí, protože pocit důvěry společně s domácí atmosférou je přivede zpátky.

Pojďme do Jihoafrické republiky.

Jižní Afrika je úžasná země. Koupili jsme farmu, měsíc ji zařizovali a pak jsme na rok odjeli domů vydělávat peníze. Když jsme se vrátili, nic nezmezelo, nikdo nic nezničil. Původně šlo o dobytčí farmu, bez divokých zvířat. Ta jsme museli teprve pořídit, aby si je lidi mohli prohlížet, fotit nebo i lovit. V Jižní Africe jsou všechny farmy i národní parky oplocené, takže zvířata už dávno nemigrují z místa na místo. Ale v zemi funguje geniální systém obchodu s divokými zvířaty. Provozují ho firmy, které mají odchytné helikoptéry, kamiony, veterinární techniky, co zvířata „přispí“, aby netrpěla stresem a během přepravy neuhynula. Takže když někdo má přebytek zvířat, může se obrátit na některou z firem, která zvířata odchytná a prodá tomu, kdo je potřebuje.

Jak jste zjistili, jaká zvířata se hodí pro vaši farmu? A kolik?

Nejdřív přijdou úředníci z ochrany přírody a vysvětlí vám, jaká zvířata na farmě můžete mít, která žerou nízkou trávu, která vysokou, která větvičky stromů a keřů, a zhruba vám řeknou, jaká zvířata a kolik se jich hodí pro farmu se dvěma tisíci hektary. A vy si je objednáte. Zvířata se prodávají v takzvaných

family group – koupíte třeba devět samic nějakého druhu antilopy a k nim jednoho samce. A dál to necháte v podstatě volně, antilopy se množí a jen časem koupíte jiného samce, aby se změnila krev. Optimální stav udržujete lovem nebo prodejem.

Na farmě býváte jen několik měsíců a pak na tři čtvrtě roku odjedete. Nejsou s tím problémy?

Máme tam správce, který se o všechno stará, jeho manželka vaří a vede účetnictví. A dvě černošské rodiny se zabývají běžnými věcmi, jako jsou opravy plotů. Ze začátku jsme neměli dobrého správce, stálo nás to nějaké peníze, ale tihle manželé to dělají dobře. Navíc se s kolegou, s nímž farmu vlastním, střídáme. Přesto se stane, že tam třeba tři měsíce ani jeden z nás není, a funguje to.

Můžete porovnat tamní podmínky pro podnikání s těmi našimi?

O Jižní Africe si spousta lidí myslí, že je to zaostalá země, kde běhají černoši v sukýnkách, a jakmile přijedete z letiště, hned vás přepadnou. Já na tuhle zemi nedám dopustit. Pořád tam platí anglosaský právní systém, který je jednoduchý a hlavně ne vymyšlený tak, aby nefungoval. V Jižní Africe téměř všechno funguje naprosto perfektně. A když někdo slíbí, že něco udělá, tak to udělá a nemusíte podepisovat žádný papír. Když chcete jít lovit s klientem na jinou farmu, majitel vám řekne ceny zvířat, kde mu máte nechat peníze za ta odstřelená, a věřím vám, že přesně tolik peněz tam bude.

A co konkurence? Farem je spousta a z pohledu laika nemají až tak rozdílná zvířata...

Je konkurenční boj a konkurenční boj. Dnes jsme se v Čechách dočkali toho, že stavební firma vezme zakázku a předem ví, že na ní prodělá. Totéž platí pro mnohé výrobce potravin. Hlavně jde o to, konkurenta vytlačit z trhu. To je naprosto zvrácená ekonomika. V Jižní Africe výrobci chtějí vydělat.

PETR HAWERLAND

*1960

Vystudoval Vysokou školu veterinární v Brně a bakalářský obor zaměřený na právo na Komenského univerzitě v Bratislavě. Pracoval v Kosteleckých uzeninách. V roce 1993 z podniku odešel a zabýval se velkoobchodem s masem a dalšími podnikatelskými aktivitami. Je majitelem ranče v Česku a farmy v Jihoafrické republice.

Když se jim nepodaří prodat pomeranče s únosným ziskem, domluví se a nechají pomeranče popadat. Pod určitou cenu prostě nejdou, řetězce neřetězce. U nás skoro každý podráží každého, soused souseda. Když budete v Jižní Africe potřebovat bagr, půjčíte si ho od souseda a nebudete hledat levnější nabídku. A když něco potřebuje on, udělá kšeft s vámi.

Šlo mi o něco jiného. Farmy víceméně cílí na stejné klienty. Když přijedou k vám, už nepřijedou jinam.

Pokud my přivezeme nějaké turisty nebo lovce, zase se sousedy spolupracujeme. Devadesát procent zvířat, která naši klienty loví, lovíme v takzvaných koncesích. To znamená, že nám jiný farmář nabídne zvířata za určitou cenu a my k tomu přidáme nějakých deset procent marže a prodáme je našemu klientovi. A sousedi si zase u nás objednájí večírek. To je nádherný systém – sousedi si sice jakoby konkurují, ale v podstatě si vzájemně nosí peníze, utrácejí je jeden u druhého a užitek z toho mají všichni.

PODZIMEK & SYNOVÉ

NEJSTARŠÍ STAVEBNÍ FIRMA V ČECHÁCH

Zal. 1896

PODZIMEK

117

PRESTIŽNÍ ZAKÁZKY

OCENĚNÉ TITULEM

“STAVBA ROKU”

REKONSTRUKCE ŠIŠKOVA MLÝNA, VANOV U TELČE

NOVOSTAVBA DOMU S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU, PRAHA 6

REKONSTRUKCE ŽIŽKOVÝCH KASÁREN NA SÍDLO KRAJE VYSOČINA, JIHLAVA

REKONSTRUKCE USEDLOSTI LADRONKA, PRAHA 6

REKREAČNÍ A SPORTOVNÍ KOMPLEX PARK HOLIDAY, BENICE U PRAHY

REKONSTRUKCE MALOSTRANSKÉ BESEDY, PRAHA 1

NOVOSTAVBA - FABRIKA HOTEL, HUMPOLEC

Tenhle karneval není pro starý

Londýnský Notting Hill svého času hodně zpopularizoval v televizích dodnes reprízovaný stejnojmenný film s Julií Robertsovou a Hughem Grantem. Není divu, že si filmaři tuhle čtvrť vybrali, má své osobité kouzlo a v mnohém se liší od jiných částí v širším centru britské metropole. Zatímco v týdnu tady panuje téměř maloměstský poklid, o víkendech ovládne hlavní ulici Portobello Road oblíbený trh. Navštěvují ho převážně turisté. V malých krámcích i přímo na chodníku na ně čeká nabídka starozitností nejrůznějšího druhu a ceny, ale také suvenýry, drobné cetky i předměty povážlivě balancující na hranici křiče. Některé se ocitají i za ní. Pokud chce nakupovat, vybere si každý. I pouhá prohlídka však stojí za to a může se hodně protáhnout. A když

se dostaví únava, jsou tady útulné kavárny, restaurace i několik typicky anglických pubů.

Poslední srpnový víkend s tradičním volným pondělním je ale všechno jinak. Počet lidí (tentokrát hlavně Londýňanů) v Notting Hillu se zmnohonásobí, přestože krámky i obchody zůstávají zavřené a najít nějaký otevřený podnik je prakticky nemožné. V těchto dnech totiž pořádají druhý největší pouliční karneval na světě – hned po tom kultovním v brazilském Riu věnovaném sambě. Nottinghillský karneval vznikl už v šedesátých letech minulého století, kdy se právě tady začala ve větší míře usazovat karibská komunita. Tehdy ovšem nikdo netušil, jak obrovsky zmohutní malá lokální akce zasvěcená karibské hudbě a tanci.

Podrobnější bedekry slibují karibské i jihoamerické rytmy, průvod originálních kostýmů, uvolněnou atmosféru, pohodu... Kdo by, pokud je zrovna koncem prázdnin v Londýně, takovému lákavému popisu odolal! Zvlášť když si představí, jak se sklenkou mojita poslouchá temperamentní muziku a jak se, pokud má chuť a je dostatečně spontánní, uvolňuje přímo na ulici třeba v rytmu reggae.

Bohužel, dost často se stává, že představy a skutečnost se hodně odlišují; realita zpravidla bývá horší.

Neurčité podezření, že to možná nebude až tak velká pohoda a uvolnění karibského stříhu, ve mně vyvolá už jízda metrem. Takhle přeplněné vagony nebývají snad ani v té „nejšpičkovatější“ londýnské špičce. Na druhé straně totální tlačeničky zpříjemňuje několik atraktivně, někdy až bláznivě, zároveň však velmi pečlivě nalíčených dívek a mladých žen. Složitě ornamenty kolem očí a na lícních kostech, nečekané motivy, výrazná barevnost..., to všechno na bílé, snědé i černé kůži. Prostě pastva pro oči. A to ještě nejsou moc k vidění více či méně oblečené dívčí postavy.

Taky ve stanici Notting Hill je pořádný nával. A když se odtud stlačený dav vyvalí po širokých schodech na ulici, zátarasy a desítky policistů ho směřují přímo do předpokládaného centra dění. Někam uhnout nebo se z jakéhokoli důvodu vrátit do metra je téměř nemožné. Jen dál, jen dopředu, zpátky ani krok. Když zahlédnu nad hlavami lidí pár malých vlajek (naštěstí jamajských) a jakýchsi mávátek, vzpomenu si na totáčovské prvomájové průvody. Ale je to jen okamžik, na karneval se samozřejmě nechodí povinně, ale s radostí a očekáváním, nebo alespoň ze zvědavosti.

Z dálky zaznívá hudba. Další klíčící podezření, že to (alespoň pro mě) asi nebude ta slibovaná pohoda a že se nejspíš moc neuvolním. Sílicí muzika rozhodně nepřipomíná reggae, nezdá se zrovna melodická a nápaditá...

Proboha, není to techno? Je to techno! Až později mi někdo sdělí, že prý jde o takzvaný jungle. To je ovšem pod rozlišovací schopnosti člověka ovlivněného úplně jinou muzikou. Navíc, co se týče decibelů, ve srovnání s technem, jak zjišťuju už za chvíli, to vychází nastejno, a to jsem z rockových koncertů na leccos zvyklý. V průvodu mezi několika skupinami dospělých a dětí v často hodně originálních a nápaditých kostýmech (v tomhle průvodce nepřeháněly) pomalu jede nákladák až po střechu naložený obřím reproduktory. A o kus dál se v průvodu objevuje další. A hudba (kdeže jsou ty očekávané, chytlavé karibské rytmy, vyzývající k vlnivému pohybu), jejíž dunění rozechvívá snad i chodníky. V rámci takzvané vyváženosti

je třeba říct, že mladým okolo to určitě nevadí. A těm v kostýmech už vůbec ne. Vlastně ani tak nejde o decibely, mám rád i kapely, které to taky dokážou pořádně „ohulit“, ale o tu po krátkém čase až ubíjející monotónnost.

Karneval se odehrává ve dvou dnech, ten první, nedělní je označován za dětský. Děti v průvodu kostýmů sice převažují, ale jinak v nottinghillských ulicích s naprostou převahou vítězí teenageři a lidi do pětadvaceti, nejvýš třiceti let. Čtyřicátníka prakticky nevidět a někdo starší by si zasloužil označení chráněný druh. Mám z toho trochu divný pocit. V hlubokém totáči chodili na bigbeatové a později rockové koncerty zapšklé a bdělé soudružky a soudruzi, dohlížející na to, abychom se příliš neodvázali. V horším případě koncert ukončili, v tom „lepší“ podali udavačské hlášení příslušným orgánům. Dílem jsme ty fízly nenáviděli, dílem jsme si z nich dělali srandu. Poznamenán nepříjemnými zážitky si připadám, jako bych i já měl posléze podat nějakou hodnotící zprávu třeba svému jmenovci, londýnskému starostovi. Ale je to jen na krátkou chvíli. Mladí Londýňané pochopitelně tyhle zkušenosti nemají a rozdíl generace nebo i dvou nevnímají.

Po hodině a půl zjišťuju, že nepřestávající nápor techna, pardon – džanglu, už asi dlouho nevydržím. Budu se muset aspoň na chvíli někam uklidit. Napadá mě – proč jsem si nekoupil kvalitní špunty do uší?!

Mimochodem byla chyba předem si nezasurfovat po internetu. Více i méně užitečných rad týkajících se karnevalu je tam spousta. Třeba právě vybavit se špunty do uší... Obout si pohodlné boty... Rozhodně s sebou nebrat batoh, v tlačeničky překáží (samozřejmě ho mám)... Nezapomenout na něco k jídlu i pití, jinak člověk stráví spoustu času ve frontách u stánků... Moc nepít, jinak vás čekají fronty před mobilními WC, hlavně ale nesmíte zapomenout na dostatečný předstih, jinak... Vytisknout si mapku s několika vyznačenými místy, kterými se dá z uzavřeného prostoru odejít (samozřejmě ji nemám – později se ukáže, že právě tohle je kardinální chyba)...

Opouštím průvod a mířím do vedlejších ulic. I ty jsou hodně ucpané, ale přece jen se dají projít a je tu klidněji. Nicméně bez decibelů to nejde. Tu a tam na chodníku vysedává patřičně rozkurážený DJ obklopený masivní aparaturou a je neúnavný. A do toho písňalky prodávané podnikavými chlapíky za pouhou libru.

Dost překvapivě tady kvete i jiný byznys. Veřejných záchodků, těch umělohmotných budek, páchnoucích močí a dezinfekcí, v ulicích zase tak moc není, takže jsou u nich dlouhé fronty, které s přibývajícím hodinami ještě rostou. A to je dobrá příležitost k přivýdělku těch podnikavých nebo potřebných

obyvatel, kteří v Notting Hillu zůstali a neodjeli na venkov. Na jednu neplatí to okřídlené – my home, my castle, někteří místní otevřeli přízemí domů, přesněji řečeno záchody veřejnosti. Nikoliv z lásky k trpčícímu bližnímu – za libru i za dvě a ještě každého zkoumavým pohledem prokádrují.

O zavřených hospodách a kavárnách už byla řeč. A když v několika přece zahlédnete personál, dovnitř vás dost možná i kvůli toaletám nepustí. Pivo i nealko v kelímcích se podává z otevřených oken (mojito v chladivé sklenici? – totální nesmysl). Někteří opatrnější hospodští a obchodníci dokonce zakryli skleněné výlohy deskami z prken. Asi vědí proč. S přibývajícími hodinami hladina alkoholu v krvi stoupá a tím i chuť zanechat po sobě nějakou stopu. Skoro sedm tisíc policistů nedokáže davu úplně zvládnout (karneval ve dvou dnech navštíví neuvěřitelný milion lidí) už proto, že nemůžou být všude. Přesto je na karnevalu v podstatě bezpečno. Že v předposledním ročníku pobodal jeden teenager druhého? Šlo o výjimečný exces, který rozmázl britský bulvár.

Nakonec přece jen nalézám klidnější a lidu prostší místo. V parku, který je na okraji uzavřené zóny, posedávají i celé rodiny a konzumují přinesené sendviče nebo jídlo z přilehlé ulice plné stánků – fast foodů. Sestava postarších, komicky vymóděných bílých a černých chlapíků hraje i pro své vrstevníky zvláštní hudební směs – trochu latinskoamerických rytmů, trochu world music, trochu blues i ozvuky džezu. Jasně že jsou to amatéři, ale šlape jim to. Prostě konečně, když pomínu okostýmovaný průvod, jedna naplněná představa o karibském karnevalu.

Pak ale přijde chvíle, kdy i já začnu vyhlížet toaletu. Budky předem zavrhuju a nechat se podrobit zkoumavým pohledům majitele domů či bytů, jestli jim náhodou nepoškodím nebo nepozvracím záchodovou mísu, se mi taky nechce. Naštěstí jedna malá kavárna zdá se funguje. Když chlapíkovi za prosklenými zamčenými dveřmi naznačím, že jdu na kafe, po chvílce váhání mě pustí dovnitř. Už rozjaření teenageři cpoucí se za mnou ovšem mají smůlu. Uvnitř relaxují dvě tři rodiny s malými dětmi a starší manželská dvojice, která se bůhvíjak ocitla ve špatnou dobu na špatném místě a nehodlá kavárnu jen tak opustit. A na otázku, jak se jim karneval líbí, odpovídají rozpačitými úsměvy a vyhýbavou větou – je to... zajímavé.

Já se tady moc dlouho zdržovat nechci, vysedávat v kavárně jsem mohl někde jinde. Takže nejdřív za muzikanty do parku a pak znovu zkouknout průvod, udělat ještě nějaké fotky a odejít. Jenže odejít se ukáže jako nepřekonatelný problém. Ať zamířím kamkoliv, dříve nebo později narážím na zátarasy, hradbu policistů nebo průchodu brání policistky na koních. Řeč s nimi

není, tedy s pěšími, přibližovat se k jízdám si moc netroufám. Koně jsou neklidní a nezdá se, že by je ty mladé ženy úplně zvládaly. Řídím se pokyny uniformovaných bobíků, abych po hodině zjistil, že se nacházím asi padesát metrů od té otevřené kavárny. Další pokus, další marnost. A když náhodně najdu místo, kudy se na karneval přichází, a chci se nenápadně protáhnout tlačícím se davem ven, zastaví mě nekompromisní policejní – no, sir.

A lidí neustále přibývá. Totální přeplněnost Notting Hillu dobře ilustruje jeden z menších parčků – už se tady ani na trávě nenajde volné místo, kam by si člověk mohl sednout. Ale lidem to zřetelně nevadí, ostatně večer postávat v hloučcích před hospodou (většinou s pivem v ruce) je národní zvyk, který nepěstují jen z pubů vyhnaní kuřáci.

Čím víc lidí, tím víc odpadků. Koše samozřejmě nestačí, protože tady se pije a jí u početných stánků, takže ve městě, kde na ulici v slušnějších čtvrtích nenajdete nedopalek, je místo nepředstavitelné, jinak se to říct nedá, bordel. A to ještě zdaleka není konec prvního dne karnevalu. Zřejmě je mnohem praktičtější a levnější vykašlat se na instalování nějakých provizorních odpadkových košů a do ulic pak poslat čtyři patřičnou technikou vybavených uklízečů.

Přiznám, že jsem snad nikdy nezažil to, co se nazývá čirým zoufalstvím. Po marných pokusech uniknout z uzavřeného prostoru (a to má orientace obvykle nedělá problém), už o tom něco vím. Ale nakonec přece jen nalézám nikým nehlídanou cestu - musím přes dvůr a zahrádku (posvátný princip soukromého vlastnictví ať jde pro tuhle chvíli k čertu) a dvěma úzkými uličkami se konečně dostávám ven. Pravda, není tady stanice metra ani autobusová zastávka, ale to nevádí – stačí, že ulice je tichá a skoro nikdo po ní nechodí.

Zpětně, jak už to bývá, vidím nottinghillský karneval v jiném, pozitivnějším světle. Jistěže to byl zážitek a dobře, že jsem si nenechal karneval ujít, protože s něčím takovým se člověk hned tak neseťká. Všechny ty dojmy, ty příjemné i ty odstrašující, mi hned tak nevymizí z paměti.

A jít na karneval i další den, nebo spíš večer kvůli komplexnější a novinářsky poctivější reportáži? Raději ne, to spíš se léčit tichem v botanické zahradě Kew Garden bez ohledu na to, že vstupné je šestnáct liber, zatímco karneval zadarmo. Opravdu ne. Možná někdy příště, ale s pořádnými špunty do uší a s přesným plánkem, kudy ven, a hlavně si nemyslet, že když přijdu brzy odpoledne, vydržím tak dlouho, abych si večer poslechl kapely vystupující na několika pódíích a podle internetu hrající třeba i rhythm and blues.

P.S.

Leckterý čtenář si při čtení téhle reportáže asi řekne, proč ten starý chlap na karneval vůbec lezl, když ho, „chudák“, tak strašně protrpěl. Ale zase tak moc ho neprotrpěl a poznal něco, s čím by se jinde neseťkal (Rio je trochu z ruky). A kdyby mu bylo o hezkých pár let míň, určitě by si ho užil stejně, jak si karneval užívají ti mladí, kteří se cítí dobře mezi lidmi, v davu a mají rádi, nebo jim alespoň nevádí tenhle hudební styl a „sto padesát“ decibelů. Takže pokud k takovým patříte a budete zrovna v Londýně, vyrazte ve dnech karnevalu do Notting Hillu. Nejlépe ve dvojici nebo ještě raději v celé grupě. Určitě nebudete zklamaní. Těm ostatním bych naopak doporučil vydat se kamkoliv jinam. Třeba právě do Kew Garden.

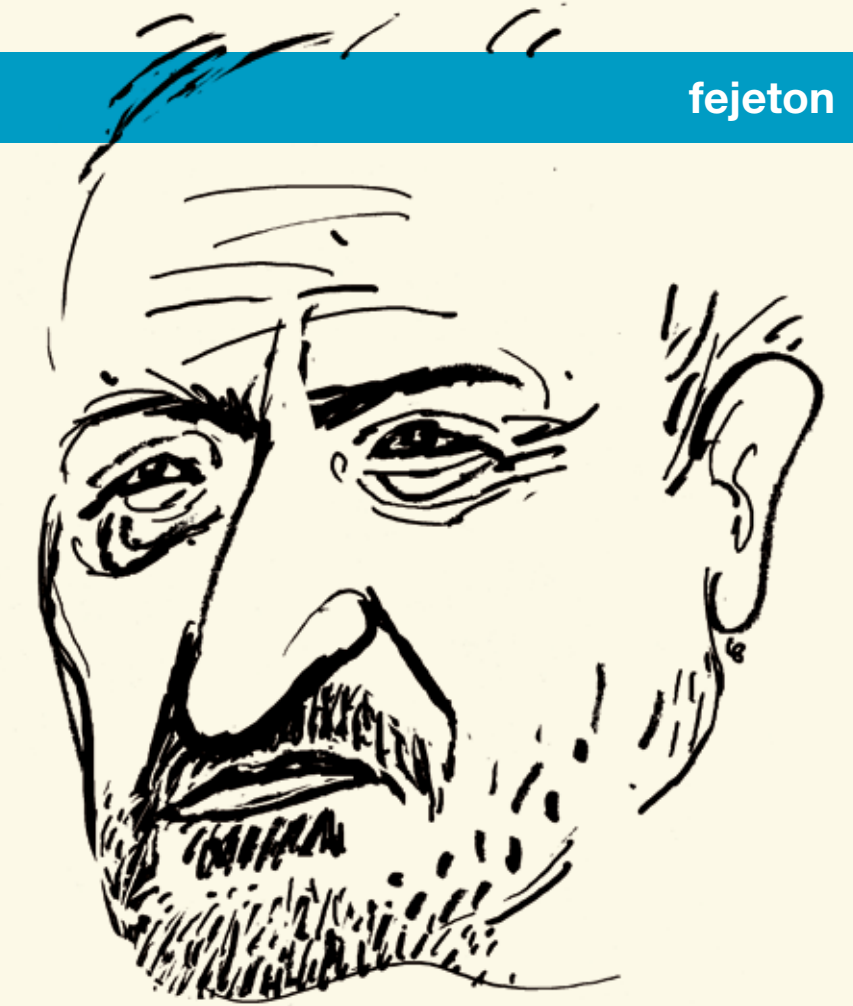
Milan Lasica

(1940)

Slovenský humorista, herec, režisér a autor divadelních i písňových textů. Společně s Júliem Satinským vytvořil legendární komickou dvojici, která navazovala na tradici započatou Voskovcem a Werichem. Milan Lasica už řadu let píše fejetony, jejich výběr vyšel v Česku pod názvem *O lidech a lidech*.

Byla jednou jedna koza a ta měla sedm kůzlátek. Víím, milé děti, teď začnete křičet, že to už znáte. Omyl. Tuhle pohádku neznáte. A možná to ani není pohádka, možná je to skutečná událost, jak říkal můj dědeček, když mi před spaním vyprávěl improvizované příběhy, které si v té chvíli vymyslel, protože číst pohádky se mu nechtělo.

Takže – koza měla sedm kůzlátek. Člověk by si pomyslel, že není třeba zdržovat tím, že vám tady budu říkat, jak se jednotlivá kůzlátka jmenovala. Další omyl. Pro správné pochopení příběhu je velmi důležité znát všech sedm jmen. Znat jméno kozy není třeba, stačí, když ji budu psát s velkým K. Tak teda – jak se jmenovala kůzlátka? To nejstarší se jmenovalo Cecílie, ale všichni jí říkali Cilka. Další byla Terka, celým jménem Terezie. To už máme dvě. Totiž... těžko mluvit o nejstarším nebo o nejmladším kůzlátku, když nevíme, jestli se narodila naráz, nebo s nějakým časovým odstupem. Je možné, že matka Koza jich vrhla sedm najednou, ale není to jisté. Vedou se o tom neustále spory, pohádkáři se na tom neumějí dohodnout a občas hrozí, že se tahle kauza zpolitizuje, a potom amen – je po pohádce. Zůstaňme při tom, že jich bylo sedm. Cilka, Terka, Milka, Micka, Cicka, Želka a Ingrid. Je pravda, že je podezřelý, když má kůzlátka kočičí jméno. Týká se to Micky a Cicky. Objevuje se otázka – proč? Měl v tom prsty kocour, též s velkým K, nebo si matka Koza nevěděla rady a vypůjčila si jména z kočičího kalendáře? Nebudeme to tady rozebírat, hrozilo by, že se celá věc zbulvarizuje, a to chraň pánbů. Kozy v bulváru, umíte si představit, jak by to dopadlo.

Dost na tom, že matka Koza se dočetla, že v nedalekém kravínu bude probíhat soutěž krásy a rozhodla se jedno z kůzlátek na tuhle soutěž přihlásit. Takže se vydala do kravína. Jenže předtím udělala chybu. Řekla kůzlátkám, že jde jedno z nich přihlásit do soutěže. Ale neřekla které. Když odešla z domu, kůzlátka byla nejdřív zaražená, ale potom se začala hádat, které z nich do soutěže půjde. Nejvíce se prosazovala Cilka, ale ani Želka a Ingrid nezůstávaly pozadu. Situace byla komplikovaná. Micka navrhla, aby se hlasovalo. Strhla se velká vřava, jak bude hlasování probíhat. Cicka, nejhlopější z kůzlátek, navrhla, aby se řeklo jméno jednoho, a kdo bude pro, zdvihne ruku. „Vždyť my nemáme ruce,“ okřikla ji Micka a Cicka to zahanbeně vzdala. Že by mohla hlasovat nohama, to ji nenapadlo. V takovém případě by každé kůzlátko mělo čtyři hlasy a s tím se už dá kalkulovat. Vtom někdo zaklepal na dveře.

„Kdo je to?“ zeptala se Ingrid třesoucím se hláskem.

„To jsem já, vlk,“ ozvalo se za dveřmi.

„Neotevřeme ti, maminka nám to zakázala,“ odvětila Ingrid.

„A kromě toho – měl jsi říct, že jsi naše maminka, a ne se hned přiznat, že jsi vlk a jdeš nás sežrat,“ dodala poučená Terka.

„Nejdu vás sežrat,“ řekl vlk, „já jsem předseda poroty, jdu vybrat jednu z vás do soutěže.“

„Tak počkej, trochu se upravíme!“ zvolala Želka. Kůzlátka se vyfintila, otevřela předsedovi poroty, ten si je důkladně prohlédl a potom sežral.

Milé děti, nikdy neotvírejte předsedovi čehokoliv!

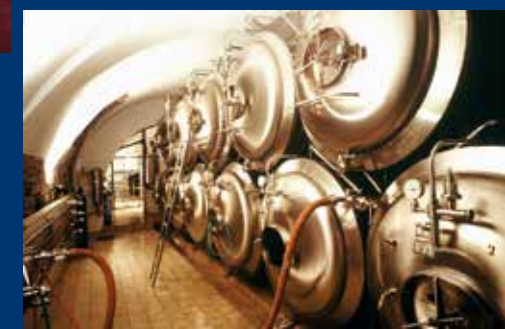
Lovecký hrádek Roštejn

Pozdně gotický hrad Roštejn neda-
leko Telče nechali postavit pánové
z Hradce. Hrad na téměř sedm
set metrů vysokém kopci byl sice
malý, ale dobýt se ho nepodařilo
ani husitům. Později však postup-
ně ztratil svůj vojenský význam
a v druhé polovině šestnáctého
století ho nejvýznamnější člen rodu
Zachariáš (jemuž do značné míry
Telč vděčí za svou dnešní podobu)
přestavěl na lovecký hrádek, ob-
klopený velkou oborou. V průběhu
staletí Roštejn patřil například Sla-
vatům nebo Podstatským z Lich-
tenštejna, kteří se po roce 1989
marně domáhali vrácení po válce
zabaveného majetku. Dnes patří
Roštejn Kraji Vysočina a od roku
1969 je přístupný veřejnosti. Byla
by škoda hrádek na skále, obklo-
pený stromy, jen obejít a hned
pokračovat třeba do Telče. Uvnitř
kromě sbírek je i několik sálů
vyzdobených renesančními i poz-
dějšími freskami. Působivé jsou
zejména ty s rostlinnými motivy.

PACOVSKÉ STROJÍRNY, a.s.

Dodavatel do potravinářského, farmaceutického, chemického průmyslu a zemědělství

Produkce má charakter zakázkový a kompletační:

- Pivovary, minipivovary
- Průmyslové lihovary, pálenice
- Nádoby a aparáty pro zpracovatelský průmysl
- Chladicí zařízení pro potravinářský průmysl, zemědělství, energetiku a ropný průmysl
- Systémy a technologické procesní soubory
- Atypická zakázková výroba, montáže
- Náhradní díly a servis

PACOVSKÉ STROJÍRNY,
akciová společnost, Pacov
Nádražní 697, 395 01 Pacov
T: +420 565 443 111-14
F: +420 565 443 117
E: info@pacstroj.cz
GPS: 49°27'55.497"N,15°0'53.539"E

www.pacovske.cz

BERNARD

Pivo

DEN
BERNARDA
20. SRPNA!

OSLAVUJTE
SKUTEČNÝ
SVÁTEK
PIVA

15 OD
PIVO ZA 10 KČ

DEN BERNARDA S AKCÍ PIVO ZA 10 KČ NEBO 2 ZA CENU 1
PROBÍHÁ TAM, KDE SE ČEPUJÍ PIVA BERNARD.
PLATÍ DO PŮLNOCI 20.8.2013 NEBO DO POSLEDNÍ KAPKY.

DALŠÍ ČÍSLO V ŘÍJNU!